

FÖRHÄXA, se *Förhexa*.

FÖRHÖJA, förhöja, v. a. 2. Göra högre. Sägés icke gerna i fysisk mening; man brukar då hellre: Höja. *F. smaken, värdet, njutningen af något. Behagen f. skönheten. F. priset på en vara (bättre Höja).* — *Syn.* Se *Öka*.

FÖRHÖJANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något förhöjes.

FÖRHÖJNING, f. 2. 1) Se *Förhöjande*. — 2) Hvad som blifvit tillagadt, att förhöja något. *F-en i smaken är ganska märkbar. F-en i priset är två skilling.* — *Syn.* Tillökning. — 3) Upphöjdt ställe. Man säger vanligare Upphöjning.

FÖRHÖLJA, förhöllja, v. a. 2. (föga brukl.) Se *Hölja, Öfverhölja*. — *Förhöljande*, n. 4.

FÖRHÖR, förhör, n. 3. 1) Handlingen, då man förhör. *Anställa f. med skolgossar, lärlingar, vittnen. Taga i f., förhöra en anklagad; äfv. enskilt befråga någon, för att utrona, om han gjort sig skyldig till eller är delaktig i fel, förseelse, o. s. v. — Bildar sammansättningarna: Skol-, Läs-, Vittnesförhör.* — *Syn.* Förhörande, Examen. — 2) (jäg.) *Gå ut på f.*, säges om jägare, som på afton eller morgon, då rapphönsen locka hvarandra, gå ut, för att göra sig underrättad, hvar de uppehålla sig.

FÖRHÖRA, förhö'ra, v. a. 2. 1) Genom frågor till någon undersöka, om han äger de kunskaper, som erfordras för afläggandet af ett lärdomsprof eller för en befattning, som sökes; äfv. genom frågor undersöka, om en lärjunge riktigt lärt sig ett visst föresatt pensum, o. s. v. *F. någon i student-, i prest-, i kansli-, i officers-examen. F. en skolgosse, om han kan sin lexa.* — *Syn.* Examinera. — 2) *F. en anklagad*, genom spörsmål söka utleta, huruvida han är skyldig eller icke. *F. vittnen*, låta dem afgifva vittnesmål. — *Syn.* Höra.

FÖRHÖRANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom någon förhöres.

FÖRIFRAN, förifr'vann, f. sing. indef. Händelsen, att någon föriffrar sig. — *Syn.* Förhet-sande.

FÖRIFRAS, v. d. o. (mera brukl.) **FÖRIFRA SIG**, v. r. 1. Råka uti ifver, blifva het (i tal, samtal). *F-a dig ej, min vän; låtom oss tala helt lugnt om saken.* — *Syn.* Förhetsa sig, Fatta eld, humör. Se äfv. *Vredgas*.

FÖRIFRÅN, förifrån, adv. (sjöf.) Från fören ell. från den sidan, hvaråt fören är på ett fartyg.

FÖRINTA, förin'ta, v. a. 1. Se *Tillintetgöra*. — Nytt ord, bildadt i likhet med det tyska *vernichten*, och brukligt mest i litterär och filosofisk stil. — *Förintande*, n. 4.

FÖRINTELSE, f. 3. 1) Verknigen, hvarigenom någon eller något förintas. — 2) Sjelfva tillståndet, som deraf uppkommer. *Tro ej, att i grafven f-n herrskar!* — *Syn.* Tillintetgörsele.

FÖRIRRA SIG, förir'ra, v. r. 1. Komma vilse. Brukas både i egentlig och fig. mening, i högre stil. *Han f-de sig i skogen. F. sig i drömmar om ett tusenårigt rike, om det Nya Jerusalem.* — *Syn.* Förvilla sig, Villa sig, Gå, komma vilse.

FÖRJAGA, förjåga, v. a. 1. Sägés i samma mening som Bortdrifva, Fördrifva, men med starkare uttryck än dessa ord. *F. fienden ur landet. F. sorgen, bekymren. F. en nedslående tanke.* — *Syn.* Se *Bortdrifva* (1 o. 2). — *Förjagande*, n. 4. o. (mindre brukl.) *Förjagning*, f. 2.

FÖRJYNGNING, förjy'ngning, f. 2. (artil.)

Affall på en kanon (t. ex. framför tapparna eller från en fris).

FÖRKALKKA, förkalkka, v. a. 1. (gam. kem.) Se *Kalcinera*. — *Förkalkkning*, f. 2.

FÖRKAST, förkast, n. 3. Första kastet (t. ex. i kägelspel). *Hafva f-et.*

FÖRKASTA, förkasta, v. a. 1. Icke mottaga, antaga, godkänna något, såsom varande odugligt, skadligt, otillfredsställande, ofullkomligt. *F. ett tillbud, ett anbud, ett förslag, en plan, en lag, ett gifvet råd.* — *Syn.* Se *Ogilla*. — *F. sig*, v. r. 1) Kasta fel (t. ex. vid kägelslagning). — 2) (i kortspel) Kasta ett kort, som man ej hade bort kasta; kasta oklokt.

FÖRKASTANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något förkastas.

FÖRKASTELIG, se *Förkastlig*.

FÖRKASTELSE, f. 3. 1) Förkastande. *F. af goda råd.* — *Syn.* Förkastande, Förkastning. — 2) Förkastlighet i seder, sedeförderf. *F-en hos denna folkklass har stigit till en beklagansvärd höjd.* — 3) (teol.) *F-n*, Guds af evighet fattade beslut, att ifrån den eviga saligheten utesluta alla de menniskor, som icke med en sann och levande tro omfatta nåden i Christo.

FÖRKASTELSEDOM, m. 2. 1) (teol.) Guds af evighet fällda dom, hvarigenom han ifrån den eviga saligheten utesluter alla de menniskor, som icke med en sann och levande tro omfatta nåden i Christo. — 2) Dom, utslag af en andlig myndighet, hvarigenom en lära, en skrift o. s. v. förklaras stridande mot religionen. *Kyrkomötet, påfven uttalade sin f. öfver denna lära, skrift.* — 3) (enskilt) Förklaring, att man ogillar, förkastar något.

FÖRKASTLIG, a. 2. 1) Som bör förkastas, ogillas. *En f. lära. F-a grundsatser.* — 2) (om person) Till seder, karakter och tänkesätt högst klandervärd. *Tro icke denna f-a menniska.* — *Syn.* (för begge bem.) Se *Dålig*, 3.

FÖRKASTLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara förkastlig. — *Syn.* Se *Dålighet*, 2, b. o. c.

FÖRKELA, förtjela, v. a. 1. Se *Förklema*. — *Förkelande*, n. 4.

FÖRKLARA, förklåra, v. a. 1. 1) Genom upplysningars meddelande göra någonting (ord, uttryck, mening, tal, skrift, o. s. v.) klart och tydligt, så att det kan fattas och förstås. *F. ett ord så eller så. F. meningen med ett ord, ett uttryck. F. Bibeln. F. ett ställe i den H. Skrift.* — *Syn.* Tyda, Uttyda, Tolka, Uttolka, Förtydliga. — 2) Tillkännagifva, förkunna. *Ryssland har f-t Frankrike krig. F. någon sin vänskap, högaktning. F. en flicka sin kärlek. Jag f-r, att det icke var min mening. Han f-de då, att det ovilkorligen måste ske. F. någon för sin arvinge. F. någonting för skadligt, onyttigt, farligt, ogiltigt. F. i akt*, se *Akt*, m. sing. (Lagt.) *F. missnöje*, tillkännagifva inför rätta, att man är missnöjd med en dom och vill söka ändring deruti. — 3) (bibl.) Omgifva med en gloria (strålkran), förherrliga. Mest i part. pass. *Mose ansigte sken såsom f-dt. Christi f-de lekamen.* — *F. sig*, v. r. 1) Tydligt och klart gifva sin mening tillkänna, uttryckligt yttra sig. *F. er tydligare. Han kunde ej nöjaktigt f. sig angående denna beskyllning. F. sig för, emot någon.* — *Syn.* Yttra sig, Uttala sig. — 2) (i rättegångs- o. förvaltningsstil) Afgifva svar rörande anförda klagomål, gjorda anmärkningar o. s. v.

FÖRKLARAD, a. 2. (egentl. part. pass. af föreg.) Salig, öfverjordiskt säll. *Med f-t an-*